

บันทึกวิเคราะห์สรุปเหตุผลและความจำเป็น
ประกอบการพิจารณาเสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พ.ศ.

๑. หลักการเหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ มีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น จึงสมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และแม้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้วก็ไม่มีผลเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พ.ศ. ... ของคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการจัดทำร่างแก้ไขพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อให้มีความสอดคล้องกัน โดยพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีก ๘ แห่ง

นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัตินี้ยังมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่นในประการที่อาจต้องพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกันหรือสนับสนุนหลักการพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เช่น กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

๓. หลักการสำคัญในร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พ.ศ. ประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐๒ มาตรา แบ่งเป็น ๙ หมวด และบทเฉพาะกาล ดังต่อไปนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ วันใช้บังคับ บทนิยาม สถานะของมหาวิทยาลัย และผู้รักษาการตามกฎหมาย (มาตรา ๑ ถึง มาตรา ๕)

หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๖ ถึง มาตรา ๑๙)

หมวด ๒ การดำเนินการ (มาตรา ๒๐ ถึง มาตรา ๔๘)

หมวด ๓ การประกันคุณภาพและการประเมิน (มาตรา ๔๙ ถึง มาตรา ๕๖)

หมวด ๔ การบัญชีและการตรวจสอบ (มาตรา ๕๗ ถึง มาตรา ๖๓)

หมวด ๕ การกำกับดูแล (มาตรา ๖๔ ถึง มาตรา ๖๕)

หมวด ๖ ตำแหน่งทางวิชาการและตำแหน่งอื่น (มาตรา ๖๖ ถึง มาตรา ๗๒)

หมวด ๗ ปริญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ (มาตรา ๗๓ ถึง มาตรา ๘๐)

หมวด ๘ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๘๑ ถึง มาตรา ๘๔)

บทเฉพาะกาล (มาตรา ๘๕ ถึง มาตรา ๑๐๒)

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. ปรับเปลี่ยนสถานะของมหาวิทยาลัยจากที่เป็นส่วนราชการไปเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบ

บริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น (มาตรา ๔)

๒. กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ต่างๆ ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายแรงงาน (มาตรา ๑๓)

๓. มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน จำหน่าย รับขน หรือทำนิติกรรมใด ๆ ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สิน หรือมีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือหาประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร รวมทั้งรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้ ทั้งนี้ การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัยให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยวิธีอื่น (มาตรา ๑๔ (๑) และมาตรา ๑๗)

มหาวิทยาลัยสามารถกู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถิ่น เข้าเป็นหุ้นส่วน ลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๔ (๖))

มหาวิทยาลัยสามารถออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน โดยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรี (มาตรา ๑๔ (๖))

มหาวิทยาลัยสามารถกำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ และประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยสามารถปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยและที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ (มาตรา ๑๕ (๗))

มหาวิทยาลัยสามารถจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล ลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๔ (๙))

๔. ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่มีอยู่หรือใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย และการบริการทางวิชาการและวิชาชีพ และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี และการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้ (มาตรา ๑๘)

๕. องค์การบริหารมหาวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรบริหารสูงสุดในการดำเนินการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ทั้งด้านการบริหารงานบุคคล การเงิน และวิชาการ ซึ่งมีองค์ประกอบเป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยมากกว่าบุคลากรในมหาวิทยาลัย โดยนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัย มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ (มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑)

๖. ผู้บริหารมหาวิทยาลัย

อธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยและอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้ โดยอธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ (มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

๗. มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินส่วนงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖)

๘. มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่มีการตรวจสอบจากภายในและภายนอก และให้มีการเผยแพร่บัญชีที่ได้รับรองแล้วในรายงานประจำปี รวมทั้งกำหนดให้รัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับดูแลกิจการของ มหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓)

๙. การบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยให้โอนบรรดาข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ มาเป็นข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนงานตาม พระราชบัญญัตินี้ และให้นับระยะเวลาการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ ต่อเนื่องกับระยะเวลาการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๖)

การปรับเปลี่ยนสถานภาพข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการมาเป็นพนักงาน มหาวิทยาลัยนั้น ได้กำหนดให้แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของ มหาวิทยาลัยตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๕)

๑๐. ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย หรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทน อย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๖)

๑๑. ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย หรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยโดยการแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้าง ของมหาวิทยาลัยแล้ว ให้ถือว่าข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการดังกล่าวออกจากราชการเพราะ ทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงาน มหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย สำหรับข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญ และ มีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ (มาตรา ๘๗)
